

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/13216-2
Saksbehandler Tina Fabricius

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet 2023- 2027	21.10.2024
Kommunestyret 2023 - 2027	30.10.2024
Helse- og omsorgsutvalget 2023 - 2027	22.10.2024
Råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023 - 2027	21.10.2024

Høring - Nasjonal veileder for prioriteringer i kommunale helse- og omsorgstjenester

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret støtter at det sendes høringsinnspill til Helsedirektoratet basert på denne saken.

Sammendrag

Fakta

Helsedirektoratet har utarbeidet en nasjonal veileder for prioriteringer i kommunale helse- og omsorgstjenester. Denne er nå på høring. [Prioriteringer i kommunale helse- og omsorgstjenester \(HØRINGSUTKAST\) - Helsedirektoratet](#)

Veilederen er utarbeidet på oppdrag for Helse- og omsorgsdepartementet for at kommunene skal få veiledning til å følge opp de prinsipper for prioriteringer som kommer frem i [Meld. St. 38 \(2020–2021\) - regjeringen.no](#) «Nytte, ressurs og alvorlighet — Prioritering i helse- og omsorgstjenesten». Helsedirektoratet opplyser at veilederen er ment å fungere som en prosessveileder, og kommer med anbefalinger til faglig god praksis i arbeidet med prioriteringer i kommunale helse- og omsorgstjenester. Den gir anbefalinger til bruk av prioriteringskriteriene nytte, ressurs og alvorlighet og til gode prosesser for prioritering av tiltak og tjenester i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Veilederen har til hensikt å bidra til kunnskapsbaserte prioriteringer på politisk, administrativt og klinisk nivå.

Målgruppen for veilederen er kommunale ledere på alle nivå, helsepersonell, saksbehandlere på tjenestekontoret, brukere, pårørende, innbyggere og virksomheter som jobber inn mot kommunale helse- og omsorgstjenester.

Prioriteringskriteriene er:

- Nyttekriteriet
- Ressurskriteriet
- Alvorlighetskriteriet

Forslag til høringsinnspill:

«Grimstad kommune mener at veilederen vil kunne komme til god nytte i prioriteringsvurderinger fremover, både administrativt, politisk og på saksbehandlernivå i enkelt saker. Det vil imidlertid ta tid før veilederen er implementert i arbeidet på disse tre nivåene. Grimstad kommune ønsker å gi følgende konkrete innspill til høringen:

I veilederens del to, som gjelder kommunes ledelse, anbefales det en omfattende prosess for en samlet vurdering av nytte, ressurs og alvorlighet som grunnlag for prioriteringer i helse- og omsorgssektoren. Det vil ikke være praktisk mulig å gjennomføre hele denne prosessen i alle saker hvor det er aktuelt med prioriteringer. Det er ønskelig at det kommer tydeligere frem i veilederen når kommunens ledelse bør bruke denne prosessen. Det hadde vært veldig nyttig med et eksempelhefte på hvordan veilederen kan benyttes. En handlingsveileder knyttet opp mot hvilke temaer som skal vurderes hadde også vært til stor hjelp. Veilederens del to fremstår nå som veldig krevende å gjennomføre i praksis dersom den skal benyttes bredt. Det fremstår nå noe uklart når det anbefales å benytte denne omfattende prosessen.

Kommentar i forhold til hvilket hjemmelsgrunnlag veilederen skal gjelde for:

Det står: *«Veilederen gjelder kun for prioritering av tiltak og tjenester i helse- og omsorgssektoren, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 (lovdata.no). Det betyr at den ikke omfatter prioriteringer i andre tilgrensende sektorer i kommunen. Veilederen kan likevel være relevant å bruke i prosesser der tiltak og tjenester i helse- og omsorgstjenesten drøftes sammen med tiltak og tjenester i andre tilgrensende sektorer.»*

Og videre: *«Veilederen gjelder alle de helse- og omsorgstjenester kommunen gjennom helse- og omsorgstjenesteloven (lovdata.no) har ansvar for,»*

Det er blir dermed noe uklart hvorvidt de tre prioriteringskriteriene også er relevante kilder for andre relevante helse- og omsorgstjenester med hjemmel helse- og omsorgstjenesteloven, eksempelvis helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6 om pårørendestøtte. Dette bør fremkomme tydeligere.

Vedrørende veilederens del 3, som gjelder helsepersonell og saksbehandlere, er det positivt at veilederen konkretiserer bruken av nytte-, ressurs- og alvorlighetskriteriet. Det er også nyttig med henvisninger til vurdering av barnets beste, men det hadde vært ønskelig at barnets beste er selvstendig kommentert i veilederen.

Videre er det fint at det er kommet en veileder på SMART-mål, men kommunen savner utfyllende informasjon om dette, dersom disse skal knyttes opp mot de tre kriteriene. Slik det står nå gir det lite informasjon og veiledning for bruk i individuelle saker.

Det kan også være krevende å få grep om i hvilket forhold nytte, ressurs og alvorlighet står til nødvendig og forsvarlig tjenestetilbud. Som det fremgår av side 31: *«I saker der saksbehandleren legger avgjørende vekt på prioriteringskriteriene i beslutningen om en tjenestemottaker skal innvilges tjenester eller ikke, bør denne skjønnsvurderingen beskrives i vedtaket, jf. forvaltningsloven § 25 tredje ledd»*

Men det er vanskelig å vite hvordan dette skal gjøres i relasjon til vurderingen av nødvendig og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Dersom veilederen skal være til praktisk hjelp for saksbehandlere bør den være mer praktisk og konkret for å kunne faktisk anvendes i det daglige arbeidet, og ikke kun på et overordnet nivå.»

Vurderinger:

Det er positivt at det er utarbeidet en prioriteringsveileder i kommunale helse- og omsorgstjenester, og denne veilederen kan være til god nytte i arbeidet med prioriteringer innen helse- og omsorgssektoren.

Prioriteringer er et av de tiltaksområdene som Helsepersonellkommisjonen peker på i NOU 2023:4. Dette er et tiltak som det må jobbes mer med i kommunen.

Det er imidlertid behov for noe mer klarhet i når og hvordan veilederen skal brukes i praksis.

Konklusjon

Kommunestyret støtter at det sendes høringsinnspill til Helsedirektoratet basert på denne saken.